

Ünőbb minőségű aló tavaszbuza

KAPHATÓ

P. és TEBBY-nél

nyí-utcán 1761. sz. a.

Haszonbérbe adási

illetve eladási hirdetés.

Biharmegyében királyi-közégben Margittához félóránnyira fekvő és a „nagyváradi l. sz. egyházmegyei alapítványok tulajdonát képező 40 holdas nemzai birtok, melyből mintegy 250 hold szántóföld és 150 hold kaszáló, azonnal haszonbérbe adandó, esetleg eladandó levén, az eladási esetleg bérbeadási feltételek alulírt uradalmi felügyelőnél megtehetőek Nagy, Váradon.

Eleméri Aurél.

(134.)

LEGUJABB DIVATU

Női tavasi felöltönyök

valamint

Tavaszi fiú öltönyök

Férfi öltönyök

Férfi felöltönyök

mind a legújabb divat szerint készíve

rendkívül nagy választékban

rendes áron alól kaphatók

Az által. bazarban

Debreczen, nagy-várad-utca a megyeház mellett

Ugyanott kaphatók

arany és ezüst ékszerek, ezüst-neműek, tajtipapák.

Csőd alatti kiárulás.

Salzmann Lajos csődötmegehez tartozó férfi divatozikkék kiárulása a városház alatti boltban megkezdve, ezt a n. é. közönséggel azon megjegyzéssel tudatom-hogy az eladás alá kitett cikkek tetemesen leszállított áron megszerezhetők.

Debreczen, 1881. márt. 5.

Nagy Ferencz,

ideigl. tömeggondnok.

József

Frühling's Fleisch-Extract

aus FRAY-BENTOS (Süd-Amerika).

Preparat der Compagnie Liebig für Oesterreich-Ungarn

CARL BECK

1. k. österr. Hoflieferant

WIEN, I., Wollzelle 9.

Goldene Medaille und Ehren-Diplome.

9

Rickl József Zelmos kereskedésében.

Vecsey-ház.

DEBRECZEN

POLITIKAI ÉS KÖZGAZDÁSZATI HIRLAP.

A debreczen-vidéki „függetlenségi párt“ közlönye.

Megjelen hetenként ötször: hétfőn, kedden, szerdán, csütörtökön és szombaton.

Előfizetési árak:

Helyben és postán küldve:

Egy évre 10 ft. Negyed évre 2 ft 50 kr.

Fél évre 5 „ Egyes szám — „ 5 „

Előfizetési pénz s minden közlemény: főpiacz, VECSEY-ház, földszint a szerkesztőségbe bérmentve küldendők.

Előfizethetni helyben:

TELEGDI K. LAJOS és ifj. CSÁTHY

KÁROLY könyvkereskedésében és a szerkesztőségnél. Egyébtől a postahivatalok útján.

Hirdetési díj:

Öt-hatszós petisorsért 5 kr.

Nagyobb terjedelmű, mint szintén több izbeli hirdetések, alku szerint a legolcsóbb árért.

Bélyegdij: minden beigtatásért külön 30 kr.

„Nyilt-tér“-en megjelenő közlemény minden petit sora 15 kr.

N év- vagy bérmentetlennel beküldött kéziratok nem vétetnek tekintetbe. — Ugyazintén kéziratok nem adnak vissza.

A delegáció-kérdés.

Szándékosan nem avatkoztunk előbb a kolozsvári „Ellenzék“ által felvetett kérdésbe; menjen, vagy ne menjen-e a függetlenségi párt a delegációba?

Tartózkodtunk e nagyfontosságú kérdés feszegetésétől főleg azért, mert azt vártuk, hogy a függetlenségi párt fő-közlönye: az „Egyetértés“ e részben hallatni fogja pártunk vezérfőfőirainak irányt jelölő szavát.

Eláruljuk, hogy mi az Irányi Dániel és Verhovay Gyula által elfoglalt álláspont helyeslését reméljük.

Kíváncsiságunkat a központ vezéregyéniségei akár taktikából, akár egyéb oknál fogva mai napig nem akarják kielégíteni.

S ez nagy hiba! A párt megkövetelheti vezéreitől, hogy öt egyetlen fontos kérdésben se hagyják tájékozatlanul.

E kétsélességet a párt iránt egyedül Irányi Dániel a vezérekörből és Verhovay Gyula tisztelt barátunk a sajtó részéről teljesítette lelkiismeretesen a felvetett fontos kérdésben.

És, minthogy a régi elv: „qui tacet, consentire videtur“ — ma is érvényes, nem csoda, hogy pártunk tagjai közt országszerte az a hir kering, hogy parlamenten kitünőségünk egy része helyesli az „Ellenzék“-ben megpendített eszmét.

Hát mi — ha e hir csakugyan valósulna — ezt a legnagyobb szerencsétlenségnek tartanók pártunk moralítására s legnagyobb kompromisszionak következetességünkre nézve.

Nem tartjuk a mostani időt alkalmasnak arra, hogy ez állításunkat bővebben fejteggessük; annyi az ellenségünk körülomben is, hogy az egyenetlenséget s viszszavonást önmagunk közt mindenáron kerülnünk kell, azért csak óva figyelmeztetjük minden elvtársunkat, fontolja meg jól e kérdésbeni elhatározásának következményeit.

Idézzük vissza emlékezetünkbe, hogy a balközép is akkor kezdte meg az elv árulást, midőn a delegációba lépett. Ez volt a lejtő, melyen Tisza taktikája megkerülte Jerikó falait.

Nekünk azonban még álmodnunk sem szabad az opportunizmusról. Szilárdságunk a mi egyedüli fegyverünk s büszkeségünk.

Mihelyt a megalkuvás lejtőjére lépünk, végünk van. Csak addig nem félhetünk az összemorzsolástól, míg az ellenpártok raffinirt szofisztáival szemközt utalhatunk meggyőződésünk megingathatlan várára.

Az pedig ne vesztesse meg senkit, hogy ha a delegáció intézményét megdönteni akarjuk, szükséges, hogy részt vegyünk benne. Merő szofisztika az ilyen állítás! Sőt ellenkezőleg ha részt vesz benne

pártunk, lassanként hozzá tördök, s lesz belőle is dezertor.

Azután én nem habozom soha helyeselni azt az álláspontot, melyet egy Irányi Dániel foglal el. Nem bírok ugyan egy tulajdonnal sem, mely belőlem valaha bárki mame-lukját gyurhatná, de büszkén s emelt fővel követem azt az embert, kire egy Beaconfield hazája is büszke lehetne.

Tehát egy szóval: a mi elvünk az, hogy nem megyünk a delegációba.

Hedry Bódog.

A király a közoktatástügyi miniszternek azon előterjesztését, hogy egy önálló görög katolikus püspökségnek Hajdu-Dorogon való felállítására vonatkozólag a szükséges előkészítő lépéseket megtettesse, jóváhagyólag tudomásul vette.

A czeplédi iparosok folyó hó 16-kán az ipartügyi mozgalmak érdekében iparos értekezletet fognak tartani. Ez értekezleten Verhovay Gyula országgyűlési képviselő is részt fog venni.

A csáthi kerületből írják, hogy ott a függetlenségi érzelmű választók legnagyobb része Bódog Albertot, Hajdu-Böszörmény jelenlegi képviselőjét szándékozik a jövő választás alkalmával felleptetni.

A kereskedelmi miniszterium keblében most már egy az ipartörvényt módosító javaslat kidolgozása fog megkezdetni, miután az ipartörvény revíziójának kérdésére vonatkozó enquete-tárgyalások teljesen befejeztettek. — E munka hosszabb időt fog igénybe venni.

Képviselő-választási mozgalmak. A Kassáról jelentett azon hir, hogy gróf Andrássy Gyula elfogadja a képviselőjelöltséget, eddig merő kombináció, melynek megvalósulása kétes. Karozagon a kormányparti választók értekezlete Varró Somát kérte fel képviselőjelöltül.

A tőzsdei választott bíróság ügyében a keresk. körökben megindított mozgalom egyre terjed. Több vidéki város kereskedelmi kamarája kérvényez a tőzsdebíróóság fenntartása mellett. — Tegnap fővárosi kereskedők s termelők küldött-sége járt a miniszterelnöknel s Tisza megígérte, hogy az eddigi szervezet mellett van.

Tisza rendőrei.

Debreczen, márcz. 12.

A fővárosi rendőrségről szóló törvényjavaslat a képviselőház tegnapi ülésén általánosságban elfogadtatott.

Az általános vita folyamán Németh Albert tartott e rendőrségi javaslat ellen egy érvekből gazdag, humorlót pezsgő beszédet, mely teljes világításba helyezi e javaslat szerint tervezett rendőrség egyéni s közszabadságra nézve veszélyes voltát.

Közöljük kivonatilag e jeles beszédet, a következőkben.

Németh Albert tisztán radikális szempontból támadja meg a törvényjavaslatot. (Zajos helyeslés a szélsőbaloldalon) és elkarhóztatja azt, mint merényletet az egyéni közszabadság ellen, mint olyat, mely Tisza kezében a közszabadságra

nézve a legveszedelmesebb. (Ugy van! a szélső baloldalon.) Az a miben ő barátainak doktrinár aspirációtól eltér, az tisztán az, hogy ő a municipális rendszernek, a municipális jogoknak öre, megövíja és őtalmazója Magyarországon (Élénk helyeslés a szélső baloldalon.) E törvényjavaslat 4. §-a azt mondja, hogy a köztörvényhatóság irányában a fővárosi rendőrség koordinált állapotban van. Azt, hogy a köztörvényhatóság irányában a parancsol, és hogy a köztörvényhatóság rendeletei exekutív minőségben végrehajtja a rendőrség, azt érti, de hogy azzal koordinált helyet foglaljon el, az status in statu, melyet ő semmiféle józan policiális fogalommal összeegyeztetni nem tud.

Azt mondja továbbá, hogy a rendőrség fogja megadni az engedélyt mindenféle nyilvános előadásokra, táncszívművekre fáklyás és egyéb menetekre. (Derűtség.) Az is a rendőrség feladatahoz tartozik, hogy megtudja, ha valahol fáklyászenét készülnék adni s akkor ezen megelőző, böleselkedő és mindentudó eszével azt is meg fogja latolni, hogy kárára, vagy hasznára lehet-e a fáklyászene a miniszternek. Ha igen, megengedem, ha nem, eltiltom. Ezt ő az alkotmányos magyar szabadsággal inkompatibilisnek tartja. (Helyeslés a szélső baloldalon.)

Hasonlóképen van a rendőrségnek joga bizonyos tárgyak használatát megakadályozni. Ez oly irozatos tág fogalom, hogy ebben a trikolor zászlótól végig benne van a pántlika a kalapon, melyet a Bach rendszer alatt két Zollnál hosszabbnak lenni nem engedtek. (Derűtség és helyeslés a szélső baloldalon.)

A házkutatás, a személymegmozgatás a törvényjavaslat szerint mind a rendőrség belátására bízatik.

A javaslat e szövege helyett: „A törvény nevében foglyom“ azt ajánlja, hogy mikor a rendőr valakinek vállára ráteszi a kezét, azt mondja: „Tisza Kálmán nevében ön foglyom, esetleg fázánom.“ (Derűtség a szélsőbalon.)

Az eskü formába nem tartja szükségesnek e szavakat, „hogy a cs. k. felséghez hű leszek, mert ez csak azt bizonyítja, hogy itt Magyarországon oly elem is van, mely a királyhoz nem hű.

Nem szavazza meg e javaslatot már csak azért sem, mert élénk emlékében vannak még az első rendőri felépések, melyek a fővárosban történtek. (Halljuk!) Én igen jól emlékszem arra, mondja szóól, mikor arról a török konzulnak ezeltott fáklyás zenéről van szó. (Halljuk!) Én épen akkor érkeztem a fővárosba. Amint az utczán jártam, a lovas rendőrök a szó szoros értelmében a járdán lovagoltak és taszigáltak a férfiakat, asszonyokat. A rendőr megszólított engemet is, — tanukra is hivatkozhatom, a kikkel ott beszélgettem, — azt mondta nekem: megállani nem szabad, de menni kell! De hová? kérdem. „Akárhová, de menni kell! volt a válasz: mert három egyének egymással beszélgetni nem szabad! (Derűtség.) És így a t. belügyminiszter ur e tizet devalválta háromra, mert tudvalevőleg Bach és Schnerling alatt csak tiznek nem volt szabad egymással beszélni. (Derűtség.) Végül kejeleti, hogy nem fogadja el a javaslatot.

Debreczen, márt. 11.

A ref. convent tegnapi ülésén folytatták a tanácskozást az egyházi bíróság fölött.

A javaslat letárgyaltatván, a convent Körmendy Sándor tegnapi beadott indítványára tért, s azt elvileg egyhangulag elfogadta.

Mocsary Lajos indítványozza, hogy miután a convent Körmendy indítványát elfogadta, adja át az indítványt együtt az egész munkálatot egy bizottságnak,

mely akkép alakítsa azt át, hogy a bíróság nemcsak anyagi, de más peres ügyekben is ítélhessen.

A convent Mocsary indítványát elveti. Tárgyalás alá került a missió kérdésekben beadott bizottsági jelentés.

Körmendy Sándor melegen szól a missió ügye mellett, s fölívja a convent figyelmét a dolog fontosságára. Javasolja végül, hogy a convent az ügyet egy bizottsághoz tegye át, mely annak fontosságát mérlegelve, módozatokról gondoskodjék a missió tovább fejlesztésére.

Balogh Ferenc azt szeretné, ha a convent fölkérdné a kerületet, hogy szervezen ön missió bizottságot, mely az adatot öszszegyűjtse s majdan a convent elé terjessze.

Keletről kevés az új hir.

A görög-török határ rendezése érdekében szerdán tartották második értekezletüket a konstantinápolyi nagykövete. Ez értekezletben kiittnt, hogy a porta elég engedékeny. Párisból mégis azt írják, hogy a diplomátákat kellemetlen érzés szállja meg, ha a görög kérdést hallják emlegetni. De állítólag nemis a görög kérdés jelen stadiuma ad okot az aggodalomra, hanem a tárgyalás lassu tempója.

A hatalmak azt remélték, hogy közvetlenül fognak alkudozhatni a portával, de csalódtak, mert a porta külön biztosokat nevezett ki, a kik egyszerűen tudomásul veszik a nagykövete nyilatkozatait.

A hatalmak, írják továbbá Párisból, nem hajlandók ugyan eltérni a tárgyalás halogatását, Hatzfeld és Goschen nagykövete azonban nem ragadták meg a kellő érellyességgel a gyeplét. Párisban tehát most azon nézet felé hajlanak a politikai körök, hogy valószínűbbé lett, hogy complicitió fog támadni a keleten.

Mit kívánnak az iparosok?

Debreczen, márcz. 12.

A legközelebb lefolyt ipartügyi enquette tárgyalására vonatkozólag a hazai sajtóban különböző hangok emelkedtek, egy s más félekepen tárgyalva az iparosok kívánalmait, karhóztatva azon nyilatkozatokat, melyek a szabad ipar s önkénytes társulati rendszer fenntartása mellett foglaltak állást.

Szabad legyen nekem a feltett kérdések között kéttőre, melyek legközelebből érdeklik az iparos-osztályt, elmondani nézetemet, mely azt hiszem találkoznia fog többi iparos társaim nézetével is.

I. Kérdés: „Kell-e szükséges é az iparosokat és kereskedőket egyaránt kötelezni, hogy társulathba lépjenek?“

Első tekintetre úgy tűnik föl, mintha a társulathba lépésre valakit akarata ele nére kényyszeríteni legalább is annyit tenne, mint korlátozni az illetőt egyéni szabadságában. De ha közelebbről tekintjük az ügyet, csakhamar meggyőződünk, hogy ama közös cél mely az iparos érdekek előmozdításában, az iparműves munka-erők kiképzésében összpontosul, mintegy parancsolja a kényyszer társulati rendszer életbeléptetését. Csakis ez hozhat jótét minden iparosra. Az ipar célok elérésére vállvetve, közös erővel, és áldozatok hezatalával lehet működni. A mai rendszer mellett ez lehetetlen, mivel az iparosoknak alig egy negyed része van társulathban foglalkozási ágak szerint, mennyiben mindenkinek kénye kedvére hagyatik a társulathba lépni. Azon egynehány társulathban levő tagokra nehezedik így az idő, és fáradság és pénzbeli áldozatok sulya, míg a többi épen semmit sem áldoz.

Önként következik tehát, hogy szükséges a kényyszer társulati felállítás, még pedig az ország minden részében,

melyben úgy az iparosok, mint a kereskedők is bevonassanak, a gyárosok kivételével. Szükséges, hogy minden községben egy általános, nagyobb városokban foglalkozási ágak szerint több szakmai ipartársulat legyen: humanisztikus és fegyelmi hatáskörrel felruházva — anynyiban, a mennyiben az a tanoncz felvételnél, tanszerződés ellenőrzésénél, a tanoncz felszabadításánál, a társulatba lépni akaró iparosok ügyeinél, tagsági díjak beszedésénél, segédek és mesterek közötti ügyek rendezésénél, munka-könyvek kiállításánál megkivántatik; mert csak úgy várhatunk az ipartüzekben kellő szakértelemmel hozott gyors igazságszolgáltatást, — nem pedig a mostani rendszer mellett.

De nem csupán a fentebbi okokból szükséges kényszeríteni az iparosokat, a társulatba lépésre, hanem gyakorlati szempontból is, mert a gyakori érintkezés által, tisztázódik és érlelődik az ipar terén felmerült eszme, egyöntetű az eljárás és igazságszolgáltatás; a köz-teherviselés, adózás alól nem vonhatja el magát egy iparos és zug-kereskedő sem; továbbá azért, hogy éber figyelemmel őrököljenek az ipartársulatok a tanonczok és segédek, szakmabeli és elméleti kiképzése felett. Csak így honosíthatnak meg rendet és fegyelmet a munka viszonyokban, nem pedig úgy, mint az mai napig van, a midőn nem is lehet a munka adók és munkások között rendet és fegyelmet felállítani, mi az ipar üzésnél fökellék; s a mire a mostani iparhatóság is képtelennek bizonyult.

II-ik kérdés: Az 1872-ik ipartörvény VIII. törvényzikk 1. §-a: „A magyar korona területén minden nagykorú, vagy nagykorúnak nyilvánított egyén, nemre való tekintet nélkül, ezen törvény korlátai között bármely iparágat ide érve a kereskedést is, bárhol önállóan szabadon gyakorolhatja,” megahagyandó-e?

Epen ezen törvényzikk adta meg a halálos dűfűt, egy a kereskedő, mint az iparos osztálynak és ezen okból kárhoztatom, a legközelebb lefolyt ipartügyi enquette tárgyalásra egybehívott országos tekintélyű férfiak egynehányának azon téves nézetét, hogy hagyassék meg a fentnevezett törvényzikk, egy a mint van; pedig itt gyökeredzik a baj és ezen okból, a mit az iparos és kereskedő osztály megakar változtatni, mert ez a § az, a mely nem kíván szakértelem, képességet, csak 3 frtos bélyeget, ezért szaporodik gomba módra az iparos ügy, mint a kereskedő osztály, ennek kifolyása, hogy a tegnap felszabadult tanoncz, ma ipar-engedélyért folyamodik és kap is, mert azt senkitől megvonni a fentebbi törvény értelmében nem szabad, ez az oka, hogy az ilyen talán még tanonczit éveit be nem töltött iparos, egy személyben folytat kereskedést, ipart és még hivatalt is.

Epen ezen ok miatt hol vagyunk ma? azok a tekintélyes és szolid iparosok és kereskedők, kik tisztességes munkájuk által, nemcsak vagyont, de tisztelést is szereztek magoknak s hazájuknak hasznos polgárai voltak, a kiknek üzleteiben és felügyeletük alatt számos jobbnál jobb segéd dolgozott és képezte ki magát, azok a tekintélyes és szolid iparosok legnagyobb részben eltűntek, s felöltötték tanyáját a minden lépten nyomon szédelgő

üzérkedés, azon elem, mely tüzelméi által, előli maga körül a szolid munkát, kiöli az erkölcsiséget, lehetetlenné teszi a józan versenyt, s ez által munkaképtelenné és utóljára koldussá a tanult de becületes iparost. Ezért veti meg a gazdagabb osztály az iparost, a munkás embert, s ez az oka, hogy Magyarországon ma szégyen dolgozni, ez az oka, hogy a szüle a vagyonos felsőbb osztályból, ha fiára megbaragszik, azzal ijjeszti, hogy ha nem jól tanul, csizmadia, asztalos, kovács sat. inasnak adja, vagy pedig kömtüves inasnak téglá hordani (ez utóbbit én is 4 évig teljesítettem a mint parancsolták) tehát ezen szavaknak világos értelme, hogy az ipar legutolsó foglalkozás, (a szabad ipar behozatala óta) mert dolgozni kell, ezen oknál fogva az iparos pályára mai napig, csak a legszegényebb osztály adja gyermekét, lehet mondani igen csekély iskolai képzettséggel és semmi tapasztalással.

A múltban legalább ezen hiányokat vándorlása alatt szerezte meg magának a segéd, gyakorlati uton, sőt igen sok iparos el még ma is, a ki az írás, olvasás és számtani műveletekből annyit a mennyi ipartüzelére szükséges, vándorlása alatt sajátította el.

Az 1872-ik év előtt nem is tekintődött segédnek, a ki vándorolni nem volt, vagy valamely üzletben, mint segéd legalább 3 évet elnem töltött, sőt a valamire való felszabadult segéd felszabadulás után 14 napot köszönete járulni volt tanító-mesterénél eltöltött, s azonnal ment vándorolni és tanulni, még pedig gyalog legtöbb esetben, szünetedések és nélkülözések közt s igyekezett hogy minél több jó műhelyben dolgozhasson és tapasztalást szerezzen s későbbben hazájának hasznos szolgálatot tehessen. — De a korlátlan szabad ipar behozatala által még fokozódott tetemesen a baj, mert ma igen sok segéd képesség és tapasztalás nélkül kezd meg üzletet, tehát így a hazai ipar nem hogy fejlődött, az iparos osztály tekintélye nem hogy fokozódott volna, hanem évről évre alásüllyedt. Szükséges tehát ez okból oly törvényeket alkotni, a mely által az iparos osztály meg lesz mentve a hazának, szükséges oly törvényeket hozni, mely által az ipargyakorlati kedv fokozódni, — szükséges oly törvényeket alkotni, hogy az iparos osztály ne csak a nagy mérvű adózásért éljen, hanem a szegény iparos osztály adóképességének emelésére is gondoljon és azoknak alapos kivánságait is teljesítse.

E két kérdést egybefoglalva szerény véleményem szerint az iparos osztály kivánságai következőkben foglalhatók össze: 1-ször: Az ipar gyakorlati jog csak azoknak adassék meg, és csak azok vételessenek fel valamely társulat tagjai közé, a kik kimutatni képesek, hogy azon iparágat, melyet tüzni akarnak — ideértve a kereskedést is — mint tanonczok a szerződésben kikötött időn át tanultak, — a mit a felszabadító bizonyítvány igazoljon, — továbbá azon iparágon, mint segéd 3 évig gyárban, vagy kézművesnél folytonosan jóelömettel dolgozott, — a mit munka-könyve igazoljon.

2-ször: A kontárkodás a legszigorubb szabályok alkalmazása által eltöröltessék, és ipartársulati engedély nélkül,

tehát társulaton kívül ha üzletet folytat, 50 frttól fokozatosan büntetendő, ipar célokra; gyár tulajdonosok is, ha magok nem valamely társulatnak tagjai, tehát nem szakképzettek, tartoznak szakképzett munkavezetőt tartani, hogy így tanonczokat tarthassanak és taníthassanak.

3-ször: Az ipar gyakorolhatása két fő részre osztassék: az egyik rész a kézműiparosokra vonatkoznék és gyakorolhatására a fentebbi kellék kivántatnék; a másik rész, melynek gyakorolhatásához képesség kimutatása, (szakvizsga letétele) vagy felsőbb technai egyetem bevézése kivántatnék; ez azonban csak az az építészekre, építőmesterekre és gépészekre terjedje ki, még pedig csak is nagyobb városokban, a kisebb helységeken ezen kellék nem kivántatnék.

Szicszay Lajos,
építész.

Közelg az idő!

A képviselő-választások ideje közelg. Itt az ideje a kandidálásnak. Tényleg már több kerületben van jelölt felállítva.

A függetlenségi párt ürvendétesen szervezkedik, napról-napra több kerületben érintkeznek pártunk hívei egymással a választók érdekében. Márczius 15-ére igen sok kerületben hívtak össze gyűlést. A kormányparti lapok is nagy hangon beszélnek szervezkedésükről, értekezéseükről, ha ugyan értekezés az is, hogy egy megyeház hivatalnok-kara türes óráiban el-eldiskurál a választásokról. A társalgó ellenzék lapjai pedig hasábokat írnak — pécskai gyűlésről (más helyett nem volt), lamentálnak közönyről és megírják a függetlenségi párt mozgalmait.

A ráczalmási kerület függetlenségi pártja újra Tassy Belát tisztelt meg bizalmával. Egy nyolczszáz választó aláírásával ellátott bizalmi iratot nyújtott át neki.

Szegvárott és Mindszenten Maasburg Sándor báró elnöklete alatt tartott függetlenségi pártgyűléseken egyhangulag újra Madarász Jenő képviselőt kiáltották ki jelöltnek.

Boros Béni aradmegyei képviselő nyilatkozatot adott ki az „Alföldben,” mely szerint a jövő országgyűlésen mandátumot nem vállal.

Ungmegye nagy-kaposi választó kerülete függetlenségi párti polgárai márczius 15-ére választói-értekezletet híttak össze Ungvárra. A felhívást aláírták Pazar József, Gyöngyössi Pál, Kovács Károly, Oicsváry József, Gortvay János, Szabó István, Fekésházy Lajos.

Komáromban a függetlenségi párt jelöltjéül Krivácsy József volt szabadságharcsi tűzerezdest emelgetik. A függetlenségi párt Komáromban nagy reményekkel néz a választás elé.

Debreczeni színház.

(T. L.) Csütörtökön márcz. 10-én Blaha Lujza asszony bucsufelleptéül és jutalomjátékául adatott: „Titilla hadnagy” operette 5 felv. Irtá Rákosi Jenő. zenéjét szérze Pueks Ferencz.

A mai jutalomjáték méltó volt Debreczen város műpártoló közönségéhez, méltó egy Blaha Lujza asszonyhoz, Ma-

gyarország ez idő szerinti legünnepeltebb művésznőjéhez. A debreczeni Thalia csarnoka réges rége óta nem volt olyan zajos ovációk színtere, mint ez estén midőn bucsufelleptét tartá Blaha Lujza asszony, kinek idei vendégszerelése feledhetlen emlékü lesz Debreczen közönségére nézve.

De szóljunk az est eseményeiről. Az óriási számban megjelent közönség részéről már jó eleve bizonyos neme volt észlelhető a nyugtalanságnak, mely sejtetni engedti, hogy a türelmetlenül várt kedves vendég megjelenésekor nem mindennapi fogadtatásban fog részestülni Ugy is lett. Midőn „a nemzet csalogánya”-nak bájos alakja megjelent, minden oldalról kitért a falrengető taps vihar, megeredt a virág-és; szebbnél szebb óriási koszorúk bocsáttattak le a zsinórpadról, s a páholyokból csinos kiállítású emléklapocskák szórtattak le „a nemzet csalogányának” felirattal. A közönség tombolt elragadtatásban s nem egy szemben láttunk elragadtatás tüzkönnnyitjét felcsillámlani látva azt a határtalan lelkesedést, melylyel közönségünk kitünteté feledhetlen emlékü kedvenczét, kit egykor sajátjának mondatott, s ki azóta büszkeségévé vált a nemzetnek, hírt és tisztelget szerzett Európa szerte a magyar művészetnek s kiről, mint Alkibiadesről, szintén elmondható, hogy „a természet alkotó ereje rajta kísérlette meg, mire legyen képes.” Mit szólunk játékáról? Bűbájszerű varázs ömlik azon eleitől végéig, mely játszi könnyedséggel, hódító pajzansággal, keresetlen természetességgel s hangjának hívő igézetével, hódít, elragad, enthusiasmusha ejt és gyújt.

Az előadás különben a közönség folyton növekvő lelkesedés nyilvánításai mellett folyt le, míg az utolsó felvonás után tetőpontra hágott a lelkesedés. Megható volt látni, midőn az óriási számban megjelent tanulóifjúság, áthatva az elválás fájó érzetétől, újra és újra kívánta látni nagynevű kedvenczét s hatszor tapsolta ki egymás után a feledhetetlen est emlékére. s azon általános óhajjal távozott mindenki: vajha mielőbb újra láthatná színpadunkon azt, ki oly feledhetlen emlékü esteket szerzett közönségünk számára.

Végül, hogy mérvadó ítélet lehessen kivonni azon óriási érdeklődésről, mely a Blaha Lujza asszony vendég játékai iránt nyilvánult, ide igtatjuk, hogy a hat előadás bevétele meghaladta az ötüdféle z e r forintot.

UJDONSÁGOK.

* Márczius 15-ének megünnepelésére nagyban folynak az előkészületek. Előre is mondhatjuk a tett intézkedések-ből, hogy az ünnepély rendkívül fényes lesz. Azt hisszük, hogy a városi közönség is tömegesen megjelenésével hozzá fog járulni annak emeléséhez. Különösen az összes egy l e t e k től várjuk el a honvédsírokhöz kivonuló menetben való tiszteleti részvételt. — Az ünnepély programját legközelebb közölni fogjuk.

* Nyilatkozat. Ezennel kijelentjük, hogy lapunk csütörtöki számában megjelent „Esz után köpenyeg” című cikket nem dr. Király Ferencz ipar- s kereskedelmi kamarai titkár írta.

* Kegyes adomány. A debreczeni takarékpénztár f. hó 6-án tartott közgyű-

A „DEBRECZEN” TÁRCZÁJA.

Elvira.

— Beszély. —

Hj. Vánca Mihálytól.

(13)

— Egy levél Elvirától.
— Elvirától? — kérde megütöközte Halmay!

— Igen!
— Vajjon mit ír nekem Elvira? Miért remeg kezem e papír telnyitásánál?... Olvassa Margit; mert reszkettek, a nélkül, hogy tudnám miért!

Margit mohón tépte föl a levél borítékját és olvasta:

„Mire e sorokat olvassa barátom, az a ki boldogságát gátolta nincs többé.”
— Egek! — kiáltott Halmay.

„Ne vádoljon halálomért, megakarom halni. Tudok mindent. Utolsó kívánságom, hogy vegye nővéremet nőül. Szeresse őt és ne hagyja el soha! Nagyon fáj ez nekem. Szerencsétlen Elvirája!”
— Elvira! Elvira! — sikoltzott Hal-

may — Én nyomorult!... Én vagyok az oka... Oh! De talán még lesz idő; s nem vettek észre semmit... semmi gyanust?

A szobaleány jajgatva rohant be.
— Szegény urnóm! A nagyságos asszony! Jajajajj!

— Ne habozz, tudom mit akarsz mondani! — szölt Halmay a leányhoz.
— Már késő! — mondák mindnyájan.

— Nem, nem ez lehetetlen!
E közben két inas és néhány falusi ember egy rögtönzött hordágyon behozták a holtat, kit a vízből fogtak ki... Halmay oda rohant... ráborult... kezeit fördelte és csókokkal árasztá el a kihült már érzéketlen testet.

— Hideg, már hideg — faldoklá — mily gyors volt a halál kioltani ily ifju léletét!... Ah, halvány arca még jólelkületének vonásait tükrözi vissza... még ott lebeg ajkain az utolsó bocsánat... És én vagyok az, a ki tégedet megölték. — Drága angyal!... — majd térdelve szeméit égrel mereszté — Elvirának nagy istene! Kegyelem! Kegyelem! a halandók leggonoszabbjának!... Egy csókot kértél tőlem!... Szegény jó El-

vira! egy szerelmi csókot... Ime itt van e csók!... — újra megölelte. — Hátralévő néhány napjaimat drága emlékednek fogom áldozni!...

— És az enyémmek Halmay, a kit ön szeretett, annak a ki megölte szeretett nővérét, a jó testrét és a ki elmegy egy zárdába, hogy rideg falai közt sirjon büneiért és imádkozzék ő érte!

Csak értem imádkozzék Margit, az angyalnak már nincs szüksége imára!... Mindnyájan könyeztek a kik e fájdalmas jelenetnek tanui voltak...

— Isten vele! — szölt Margit kezét nyujtva Halmaynak.
— Hová megy?

— Soha sem fogja megtudni. Halom Isten hangját, Azt parancsolja, hogy el legytink egymástól választva ez életben...

— És az örökkévalóságban!

Szomorú fűzfák között, a temető egy csendes részében magányosan áll egy márvány sírkő, hófehér lapjára csak ez egy szó van főlvéve: Elvira... ma-holnap ezt is eltakarja a felfutó borostyán...

lésében, 1880-tól küldött a... czéltől, hogy a... nak. — 10... együletének ad... a főiskolai sz... fordították. M... lás köszönetét... igazgatóság.

* Ma... Szabó József... lett. A család... esetéről így ha... dott szívevel j... illetőleg kis t... lyó évi mártír... kor, életének... szenvedés utá... szos kimultat... radványai fol... kor, szécheny... sunkról fogna... ben örök nyu... mártius 10-én... József, s neje... gyermekeink!

* Hang... nap este szim... ból Kovács... tatta be fény... de nagyon cs... figyelemmel k... s úgy a kivá... zéssel játszó... rán működő... eneklő báró... tappsal lettek... a közönség... jelen. A „S... adása részbe... ny a d i Mar... helyel-helyel... többször unak... a drámai ne... emelte ki. A... táncza csekély... * Lapu... donsági rovata... hibás értesítés... Besz S. helye... terium által ti... dig ő is mint... minek követke... hagyni.

* A ker... ma délután a... melynek jogk... kedése folytán... — a képviselő... intézni.

* Felüg... dik évről ren... a helybeli ká... korcsmak tula... szedve a házi... * Egy... éjjel a nagyv... tébe ismeretlen... megkezdte a... s egy pokrócz... ban egyébb tá... lahogy le e s... b e. Az okozo... felébredtek, — mentek, — a sem tudják, —

* Megh... azon szerencs... említették, ho... metszette tori... sett: a nyugá... porai!

* Csala... fiatal leánkáro... is volt és még... nek tárgya — mese — derék... jómódu szülék... és arra kénysz... jen egy másik... azonban nem... meakedett szül... tel ezeltől esk... kossal. A szob... bus menyecske... ledni első szer... tett végtér reá... ifju életének, k... kékkövel. Az... daczára a szer... költözött a job... szenvedés.

* Dömje... debreczeni, m... vári nemzeti... kezdi meg ven... lapodások szer... mégpedig „A... „A lovoodi ár... vekben.

* Az Ist... mult 1880 ik

(Végo.)

gyarország ez idő szerinti legnépesebb
művésznőjéhez. A debreczeni Thalia csar-
noka réges rég óta nem volt olyan zajos
ovációk színtere, mint ez estén midőn
bucsuflélépelt tártá Blaha Lujza asszony,
kinek idej vendégzereplése feledhetlen
emlék lesz Debreczen közönségére nézve.
De szóljunk az est eseményeiről. Az óri-
ási számban megjelent közönség részéről
már jó előre bizonyos neme volt észlel-
hető a nyugtalanságnak, mely sejtetni en-
gedi, hogy a türelmetlenül várt kedves
vendég megjelenésekor nem mindennapi
fogadtatásban fog részülni. Ugy is lett.
Midőn a nemzet csalogánya-nak bájos
alakja megjelent, minden oldalról kitört
a farengető taps vihar, megeredt a virág-
eső; szebbnél szebb óriási koszorúk bo-
csátattak le a zsinórpadlásról, s a páho-
lyokból csinos kiállítású emléklapocskák
szóróttak le a nemzet csalogányának
felé. A közönség tombolt elragadtan-
tasában s nem egy szemben láttunk elra-
gadtatás tüzkönnnyűt felcsillamlani, látva
azt a határtalan lelkesedést, melylyel köz-
önségünk kitünteté feledhetlen emlékü
kedvencét, kit egykor sajátjának mond-
hatott, s ki azóta büszkeségévé vált a
nemzetnek, hirt és tisztelget szerzett
Európa szerte a magyar művészetnek s
kiról, mint Alkibiadesről, szintén elmond-
ható, hogy „a természet alkotó ereje
rajta kísérlette meg, mire legyen képes.“
Mit szólunk játékáról? Búbájszert
varázs ömlik azon elcitoló végéig, mely
jársi könnyedségével, hódító pajzanságá-
val, keresetlen természetességével s hang-
jának bübös igézetével, hódít, elragad,
enthusiasmusha ejt és gyűjt.
Az előadás különben a közönség
folyton növekvő lelkesedése nyilvánításai
mellett folyt le, míg az utolsó felvonás
után tetőpontra hágott a lelkesedés. Meg-
ható volt látni, midőn az óriási számban
megjelent tanulóifjúság, áthatva az elvá-
lasi nagyérdemű kedvencét s hatszor tap-
solták ki egymás után a feledhetetlen est
emlékére s azon általános óhajjal távozott
mindenki: vajha mielőbb újra láthatná
színpadunkon azt, ki oly feledhetetlen
emlék esteket szerzett közönségünk szá-
mára.
Végül, hogy mérvadó ítelet lehessen
kivonni azon óriási érdeklődésről, mely a
Blaha Lujza asszony vendég játékai iránt
nyilvánult, ide ígátjuk, hogy a hat elő-
adás bevétele meghaladta az ötöd fél-
ezer forintot.

UJDONSÁGOK.

* Március 15-ének megünneplé-
sére nagyban folynak az előkészületek.
Előre is mondhatjuk a tett intézkedések-
ből, hogy az ünnepély rendkívül fényes
lesz. Azt hisszük, hogy a városi közön-
ség is tömeges megjelenésével hozzá fog
járulni annak emeléséhez. Különösen az
összes egy letétől várjuk el a hon-
védsírokhöz kivonuló menetben való tes-
tületi részvételt. — Az ünnepély prog-
ramját legközelebb közölni fogjuk.
* Nyilatkozat. Ezennel kijelentjük,
hogy lapunk esztörtéki számában megje-
lent „Eso után köpenyeg“ című cikket
nem dr. Király Ferencz ipar- s kereske-
delmi kamarai titkár írta.
* Kegyes adomány. A debreczeni
takarékpénztár f. hó 6-án tartott közgyű-

lésében, 1880 évi jövedelemből 88 forin-
tot küldött a főiskola igazgatóságához oly
célből, hogy abból 10 ftt a hittanhalgatók-
nak, — 10 ftt a joghallgatók segély-
nyújtására adassék, a többi 68 ftt pedig
egyfelváltólag a főiskolai szegény tanulók
segélyezésére fordítassék. Mely kegyes adományért há-
lás köszönetét nyilváníja az akadémiái
igazgatóság.
* Ma temették el Dr. Szikszai
Szabó József ur kis fiát nagy részvét mel-
lett. A családi gyászjelentés a szomorú
esetről így hangzik: Mélyen megsomoro-
dott szívvel jelenítjük kedves kis fiunk,
illetőleg kis testvérünk JÓZSEFNEK fol-
yó évi mártius hó 10-kén reggel 5 óra-
kor, életének 2-ik évében 14 napi súlyos
szemvadás után tüdőlobban történt gyá-
szos kimúlását. Kedves halottunk földi ma-
radványai folyó hó 12-kén délután 3 óra-
kor, széchenyi-utca 1817-ik számú laká-
sunkról fognak a czepléd-utczai sírkert-
ben örök nyugalomra tetetni. Debreczen,
mártius 10-én 1881. Dr. Szikszay Szabó
József, s neje Rickl Ilona Lenke és László
gyermekünk nevében is.
* Hangverseny volt rendezve teg-
nap este színházunkban, a mely alkalom-
ból Kovács Lajos gordonka művész mu-
tatta be fényes tehetségét. A nagyon,
de nagyon csekély számu közönség élénk
figyelemmel kísérte a műsor egyes számai-
t s egy a kiváló gyakorlattal és mély ér-
zéssel játszó Kovács Lajos, mint a zongor-
án működő Kovács Károlyné és két dalt
énekő báró Plesenet Zsófia urnő, zajos
tapsal lettek kitüntetve. Igazán kár, hogy
a közönség nagyobb számmal nem volt
jelen. A „S i k r a“ című vígjáték elő-
adása részben jól sikerült, miben Hu-
nyadi Margit az érdem. Hevesi
hely-hely igazán jól beszélt, de leg-
többször unalmassá vált. Dömjén Rózsa
a drámai mozzanatokot szép sikerrel
emelte ki. A Litzemayer nővérek Jokkey
táncza csekély hatást keltett.
* Lapunk esztörtéki számának új-
donsági rovatában a „kinevezés“ címűben
hibás értesítés lett közölve, a mennyiben
Bese S. helyett Bene Gyula lett a minisz-
terium által titkárá kinevezve, még pe-
dig ő is mint illeték-szabási hivatal főnök,
minek következtében városunkat elfogja
hagyni.
* A kereskedelmi s iparkamara
ma délután a tőzsdei bíróság ügyében —
melynek jogkörét a kormány újabb intéz-
kedése folytán megconkitani szándékozik
— a képviselőházhoz feliratot határozott
intézi.
* Felügyeleti díj. A múlt 1880-
dik évről rendőri felügyeleti díj címén,
a helybeli kávéházak, kis-kavémérések, s
korcsmák tulajdonosaitól 870 ftt lett be-
szedve a házi pénzár javára.
* Egy tolvaj kalandja. A múlt
éjjel a nagyvárud-utcán Liederman tüzle-
tűbe ismeretlen tettes betört, s műveletét
megkezdte a padláson. Egy félzsák tollat
s egy pokrócot vett magához. Amint azon-
ban egyéb tárgyak után akart nézni, va-
lahogy le esett a padlásról a p i n c e b e.
Az okozott zajra aztán a házbelleik
felébredtek, — de mire az udvarra ki-
mentek, — a tolvaj kerekelt oldott. Ma
sem tudják, ki volt.
* Meghalt a tegnapi nap folyamán
azon szerencsétlen vőlegény, kiről közelebb
említettük, hogy esküvéje előtti nap el-
metszette torkát. Megtalálta a mit keres-
tett: a nyugalmat. Nyugodjanak békében
porai!
* Családi dráma. Történetünk egy
fiatal leánkáról szól; szép is volt, gazdag
is volt és még hozzá szerelmes. Szerelmé-
nek tárgya — ez a régi, mindig ismétlődő
mese — derék, de vagyontalan ifjú. A
jómodú szülők ellenézték boldogságukat
és arra kényszeríték, hogy feleségül men-
jen egy másik, gazdag legényhez, akit
azonban nem szeretett. A leány engedél-
meskedett szülei parancsának és hat hét-
tel ezelőtt esküvőjét tartá egy földbirto-
kossal. A szomorú menyasszonyból lett
hus menyecske; sehog sem tudta elfe-
ledni első szerelmének tárgyát és úgy ve-
tett véget reá nézve öröm s reménytelen
ifjú életének, hogy megmérgezte magát
kékkővel. Az alkalmazott orvosi segély
daczára a szerencsétlen ifjú nő már át-
költözött a jobb világba, a hol nincs többé
szemvadás.
* Dömjén Rózsa k. a. jelenleg a
debreczeni, május 1-től pedig a kolozs-
vári nemzeti színház tagja, e hó 18-án
kezdi meg vendégjátékát. Eddigi megál-
lapodások szerint négyszer fog fellépni,
mégpedig „A proletárok“, „Leonarda“,
„A lovodi árva“ és „Angelo“ színmű-
vekben.
* Az István gőzmalom társulat a
múlt 1880-ik évi nyereségből, a debre-

czeni ref. főiskolai szegény tanulók ja-
vára 20 fttot, az ipar egyesületi taka-
rék és hitel intézet szintén 20 fttot —
a helybeli t. pénztár pedig ugyan e czélra
68 fttot o. e. kegyeskedtek kezem és
számadásom alá juttatni, mely szívesse
gökört s kegyes adományáikért a sze-
gény tanulók nevében a legmelyebb há-
lalmat s köszönetemet nyilvánítom. —
Debreczenben 1881 mártius 12. Varga
Lajos, ref. főiskolai pénztárnok.
* Kovács Lajos ur, gordonka-mű-
vész, ki színházunkban tegnap tartotta
hangversenyét — holnap este a „Korona“
vendéglőben tartja második hangversenyét,
melyre felhívjuk a t. közönség figyelmét.
Kezdeté 7 órakor; jegyek ngyanott vált-
hatók.
* Az alföldi takarékpénztár te-
kintetes igazgatósága a helybeli izraelita
kórház alap javára 10 ftt szíveskedett
adományozni, fogadja nemes tettéért hála-
köszönetünket. Debreczen 1881. Márczius
9-én a Chevrá Kadisa elnöksége nevében
Dr. Balkányi.
* Sok Julcsa. Biharon minden har-
madik nőszemély Julcsa nevet visel, lega-
lább az tínt ki a nép összeírás alkalmá-
val, amidőn is 1154 nőszemély közül 490
Julcsa találtatott.
* Az adó befizetésére e hó 15-től
fogva czélszerű új mód lép életbe, mely
által a felek elkerülők az eddigi sok idő-
vesztegetést. Jövőre az adót e czélra ki-
bocsátandó postautalványval lehet bekül-
deni az adóhivatalba. Az utalvány három
részből áll: az utalványból, a szelvényből
és a feladó vényéből; a két előbbit az
adófizető, az utóbbit a postahivatal tölti
ki s a vény felezéséig nyugtatványul
szolgál. Ha a fél ez idő alatt nem kapta
meg az adóhivatali nyugtatványt, rekla-
málhat. A fél tartozik az utalványon meg-
jelölt adókönnyve számát stb.
* A befizetés adót kezelő
bizottság részéről tisztelettel felkeretik a
nagyérdemű közönség, miszerint a házaik-
nál évenként elfogyasztandó boraikért aján-
lataikat a jövő hó apr. 1-ső napjáig be-
fizetni szíveskedjenek. — Azok pedig, a kik
még ez ideig ajánlatot nem fizettek, de
azt fizetni hajlandók volnának, szintén apr.
hó 1-ső napjáig irodákban (csapó-utca
333-ik szám alatt.) kiegyezkedés végett,
mindenkor szívesen láttatnak. A bizottság.
* Holnap lesz Er-Mihályfalván a
veres-kereszt egytel főúrnának bálja. A
bál rendezői: Fráter Anna, Mátrai
Evelin, Spitz Gabrielle kisasszonyok,
és dr. Fráter Gáspár, Lovasi István és
Jakab Rezső urak.
* Lászy Vilmos városunkban jö-
emléket hagyott színész, — a jövő évre
a miskolci színház igazgatóságát vállalta el.
* Az „István“ gőzmalom társulat
tekinetes igazgatósága a helybeli izraelita
kórház alap javára 10 ftt szíveskedett
adományozni, — fogadja nemes tettéért
hála köszönetünket. A Chevrá Kadisa
elnöksége nevében Dr. Balkányi.
* Pórus járt názárenusok. Kor-
nya és társai názárenus hittérítők a napok-
ban Budaörsön voltak téríteni. A jó sváb
atyafiak azonban nem halgattak a téri-
tőkre és rutul kikergették őket. Ugyane-
zek jelenleg Berettyó-Ujfaluban járnak és
nagyobb sikerrel.
* Hamis ezüst forintok vannak
Székesfehérvárott egy idő óta forgalomban.
A rendőrség észrevévén azt, utána
látott a nyomozásnak és végre sikerült is
a hamisítványok terjesztőjét Almási Gyula
személyében kézrekeríteni. A folytatólagos
nyomozások folyamathban vannak.
* Borzasztó hózivatar dühöngött
Skóciában. Londonból táviratilag jelen-
tük, hogy a zivatar 70 óráig tartott, 12
12 hajó elsüllyedését és 130 emberélet el-
vesztését okozta.
* Melléklet. Lapunk mai számá-
hoz mellékelve veszik olvasóink Fleisch-
man és Weber faiskola tulajdonosok mag-
árjegyzékét. Ajánljuk figyelembe.

Csarnok.

Hulló csillag...

— R a j z. —
Elvégeztem a mindennapi munkát.
Már öreg este volt, midőn haza jöttem a
szerkesztőségi irodából s szobamba zár-
kóztam, hogy iróasztalom mellett folytas-
sam regényem megírását. Elfáradva, elká-
bultan vettem a tollat kezembe s hagytam
beszélni Morinet, a blünes asszonyt, a mint
elcsábítani akarja Juhát, az éreynes ár-
tatlan leányt... Egyszerre csak félbe
kelltt hagyni a munkát, kopogtattak aj-

tomon. Egy régi barátom jött meglátogatni.
Jó ideje már, hogy nem láttam, mi sem
természetesebb tehát, hogy örvendve vi-
szontlátásán, kivettem szekrényemből egy
palaczk bort s így vig poharazás közt
ceveggettük el az időt. Kilenced óra lehetett,
midőn távozott... Ismét egyedül maradtam.
A Laczi rossz híreket hozott otthon-
ról, Aurórámat beteg s egyedüli vágya en-
gem látni. Szívesen mennék, de nem le-
het, a kötelesség iróasztalomhoz köt, itt
kell maradnom, távol attól, kit szívem
egész hevével szeretek. A szerkesztőnek
pedig tárcza kell, a Londonból, Párisból,
Pétervárról, stb. érkező táviratok fordí-
tásra várnak. Sürgős a munka, nem ha-
laszthatom. Oda adnám élettem felét, csak-
hogy óhaját teljesíthessem, de a kényeret
nem áldozhatom fel, mert élni kell!
Szép nyári est volt, kinyitottam az
ablakokat, kikönyököltem a puha vánk-
kosra s elnéztem soká, hosszan a csilla-
gos eget. A langyos szellő hizelegve eső-
dosta arczomat s mámorító virággal tölt-
tegette felém. Haragszót véltem hallani.
Csodálatos hangok voltak azok,
mintha csak a lélekharang kongását hal-
lottam volna. Megrendültem s akaratlanul
imát rebegtek ajkaim... E pillanatban
egy csillag hullott le az égről,
fényes volt, ragyogott, majd megvakultam
belé. „Vége van,“ susogtam s egy percze
eszméletemet vesztém...
Az óra tizet ütött, feleseméltem. Asz-
talomhoz mentem, elővettem arczképét,
azt az éjfekete hajfűrtöt, leveleit, melyek-
nek vonásai öt rajzolták, — melyeknek
minden szava az ő jó lelkét, nemes szí-
vét jellemzi. Elmerengem rajtok s úgy ér-
zezem, mintha a szívemet összeszorító fájd-
alom kapcsa egy pillanatra tágult volna.
Aztán ismét visszaeszem előbbi ke-
dély hangulatomba. Utolsó levelében be-
tegségét említi, a mint átfutottam a soro-
kat s le akartam tenni a papirlapot, két
könycsépet láttam rajta ragyogni...
Könyeztem. A fájdalom csalta a könye-
ket pilláimra. Ót elveszteni, a kit annyira
szereték, imádok, több mint a halál!...
Félre dobtam a regényt s poharam-
ba bort töltöttem, hogy legalább így ke-
ressek szórakozást, enyhülést a vég-
telen fájdalomra. Eszembe jutott szép
multam, a csalódás keserve széttépett, a
szemvedések árja, mely megsemmisíté az
az öröm s boldogság reményét, mely el-
hervasztá a szép ábrándvirágokat, miket
az édes jövő gondolata alkotott képze-
letemben, eltűnt minden, csak a sivar
való, csak a fájdalom, szenvedés mar-
radt velem. Oh ez hű barát, nem hagy el
senkit, veitnk van szültestintől — ko-
poróink nyiltaig. Ilyen az élet! A ma-
landóság és az örökkévalóság közt lebe-
günk, egy lépésnyire a sirtól... Fel-
hajtám a pohár bort, izlett, újra töltöttem.
Bübbályos ital te, mely felvidított a bá-
nattal szívet, feledest el velem — ha
csak pillanatra is — a fájdalmat, melyet
elfeledni nekem lehetetlen!...
Aurórámat véltem látni, a mint nyög
kórágány, hallottam nevemet sóhajtani,
láttam a halavány arcot, a fénytelen szem-
eket, az ajkat melyek pirja eltűnt...
fölcillant emlékeimben elvesztett boldog-
ságom, megsemmisült tövöm... és egy-
más után töltöttem a bort és ürítém a
poharakat... nem tudtam, mit teszek,
csak a szívem fájt, csak azt érzem, hogy
úgy szur valami itt benn e kebelben!
... Elkabultam, a mámor jótékonyan
hatott reám, kissé lecsilapítá az égető
kiint...
Pamlagomra dőltem, de nem volt
nyugtom... A képzelet szárnyain oda
repültem, a hol talán most ktdz imádott
kedvesem a halállal... éreztem forró
lehelletét... hallottam hörgését...
csókoltam lázban égő ajkait... átka-
roltam s görcsösen szoritám magamhoz,
ne hogy elragadjja tőlem a halál...
Eszméletemet vesztém.
Már reggel volt, midőn felébredtem.
A kelő nap első bibor sugarát sá-
padt arczomra veté s a kialudni készülő
lámpa fényét elhalványítá. Ugy éreztem
magam, mintha a sirtól keltem volna ki,
mint egy élőhalott. Körülnéztem...
Íróasztalom minden össze-vissza dobálva,
a boros palaczk kiürítve, arczkép, hajfűrt,
levelek, mint mondani szokás, költői ren-
deltségben... Alig tértem magam-
hoz, jött az írónak réme, a nyomdafes-
téssel tett szedőgyerek: „Kérem készen
van a kézirat?“... „kérde ríkacsoló
hangon? Csak most jutott eszembe, hogy
mi történt velem. Természetesen elment,
úgy a mint jött — térés kézzel, asztalo-
mon hagyva egy csomó táviratot, melyet
fordítanom kellett. Alig zárta be maga után
az ajtót, jött a postás és leveleket hozott.

Csak a kézirat néztem meg és félre tet-
tem egyenként. Az utolsón megakadt szemem,
szívemhez szoritám s mintha csak
az életet adták volna oly boldog valék...
Auróra írta, már jobban van, elhagyhatta
a kórágat. Képzeltetik örömet, tulvi-
lági gyönyörrel telt meg szívem, úgy sze-
rettem volna tollat ragadni, és megírni
neki mind azt, a mit szenvedtem, a mit
éreztem, imádom — — — de nem
lehet, tárcza kell, a szedőgyerek jön és
még nincs semmi, épen semmi!
Leültem és megírtam a cikket, hogy
mint tréfált meg Laczi, mit éreztem, mit
szenvedtem a pár óra alatt, hogy mily
végtelen szeretem Aurórámat és mennyire
megörvendeztet az a kedves kis levele...
Es az a hulló csillag?...
Talán csak nem boldogságom letűnését
jelzi?...
ifj. Vánca Mihály.
— Dr. Fáy Márk orvos, sebész-
tudor, szülész rendel e. e. 8—9-ig, d. u.
2—4-ig. Különösen foglalkozik syphilis,
bőrbetegségek és gégetükrészettel. Lakása
n. hatvan-utca 1576. sz. a.
— Budapesti tőzsde, márcz. 12.
Eztűt — ftt — kr; cs. és kir. arany
frr 5.54 kr; 20 francos arany frr 9.29 kr.
Nyilt-tér.
Debreczen má t. 12.
A „Debreczeni Ellenőr“ mártius 9-én
megjelent 47 számához csatolt mellé-
kletben Pap László és társai magukat fe-
hérré mosni igyekezvén egyuttal szem-
élmennyel is sokat foglalkoznak. Az
úgy érdemre vonatkozólag jelenleg csak
annyi jegyzek meg hogy én és 81. bort-
mérő polgárok megtettük a kellő lépé-
seket azon czélból hogy a bortmérő tá-
rsulat vagyonaiban Papp László sem hi-
vatalos fejedezt alatt sem a nélkül jövő-
ben ne garázdálkodhassék.
Az említett mellékletben foglalt azon
összes társulati tagokat sértő vádakra s
elferdített hazugságokra, annak idejében
midőn azon alá irt polgárok jónak lát-
ják, hivatva fogják érezni magukat té-
nyekkel igazolva a valóságot ki deri-
teni.
Személyemre vonatkozólag csak any-
nyit válaszolok azon 1878 évig történt
törvénytelen osztlékok kiosztására, hogy
micsoda árulás férhet ahoz vagy a
törvénynek melyik §-a szüntette azt be,
miszerint egy társulat a felesleget, a be-
fizető tagjai közt aránylagosan vissza osz-
totta? hát azt, a mit Papp László most
kölsönképpen visszaosztott, melyik pénz
intézetből vette föl? Nem a mi általunk
befizetett felesleg volt az!
Továbbá azon 1879-ik évben általa
koholtatnak nevezett vád alapján és azon
említett mellékletet alá író két társának
ellene tanuolomási folytán, még fris em-
lékezetében lehet Papp Lászlónak hogy
mi történt vele; ama harmadik alá írja
pedig alig 5 hónapja van ott, így tehát
1879-ik évben történetéről mitsem tudhat,
annyival inkább nem bizonyíthat.
Azon érintett jegyzőkönyv pedig,
annak az őrzője tudhatja mennyi érvényel
bírhát, és hogy jött létre, éppen azért job-
nak látták a lomtarba elhelyezni, ennek
kiderítésével pedig másokat és olyan em-
bert is kellene kompromitálnom, kiket com-
promitálni ezuttal nem ohajtok mig ar-
ra kénytelenitve nem leszek.
Hogy pedig a társulatot félre ve-
zettem volna, oly állítás, melylyel P. L.
sáját eljárásán én ráam akarja — háritani:
na hiszen most éppen ő általa vezetete-
tik a társulat ezen az ősmert egyenes
uton, rossz akaratulag kiforgatta a társu-
latot 30 évi csendes békéjéből s ezen vét-
két még érdemem mázolóva magát 200
frrtal díjaztatta a közpénztárból a többség
tudta és beleegyezése nélkül.
A társulattal tett szolgálatom és a
Papp László eljárása felett ítélték már a
társulatnak értelmes és józan gondolkozása
tagjai, s belátnán az örvény felé vezető
irányát, folyamodtak orvoslás végett.
Végül, hogy személyem ellen Papp
Lászlónak sok kifogása van, az nekem
nagyon hizeleg olyan ember részéről mint
Papp Lásztó; az volna rám nézve gyalá-
zat, ha általa dicsértetném.
Ezzel véle szememben a hirlapi polé-
miát rézsemről befejeztem nyilvánítom.
Váradí Ferencz.
Szabó József,
felelős szerkesztő s kiadótulajdonos.

KÁVÉK

a legnagyobb választékban,
finom jó zamatauk, egy nyersen, pörgölve mint darálva.

CZUKOR.

igen jó minőségűek, — mindennemű fűszer és csemege árúk

Liszt,

szepességi főzélékek, bányai lekvár, boszniai szilva, kitűnő jó ízű Ementhali, groi és Strachinó sajtok, tátrai juh-turó, angolna, tiszta ízű dió-zsír. hering.

Bor-czet,

THEA és RUM, milly-gyertya, londoni RIZS-KEMÉNYÍTŐ, salon petroleum, finom sárga és kék szokerkenőcs.

LEGMAGASABB FOKU SZAPPANFÖZŐ SZÓDA,
egy nagyban, mint kicsinyben.

a legjutányosabb árak és pontos kiszolgálás mellett kaphatók:

PRIEGL és THILL

A MAGYAR MENYECSKÉHEZ CZIMZETT

fűszer anyag, csemege és festék áru üzletökben,

Debreczenben,

nagy-hatvan-utca elején, Bignió-féle házban, 1093 dik szám alatt.

Vidéki megrendelések gyorsan és pontosan teljesíttetnek,
csomagolások nem számítatnak föl.

Legujabb találmány!!!

szabadalmazott

száraz utoni másoló tinta.

Grünwald L. Samu

művegytani terménygyárából, Budapest,
kertészutca 27.

Ezen tinta a legérdekesebb találmány a művegytani téren, mivel ez azonnal vagy 24 órával az írás után anélkül használható, hogy a másoló papírt nedvesíteni kellene és kitűnő másolatot ad.

A papir nedvesítése szükséges-telen.

Eredeti és másolat nem szívárog össze.

Olajlap, szivacs, ecset szükséges-telen.

Számtalan példány egyszerre másolható.

Gyors eljárás.

Háromszor másolható.

A toll nem rozsdásodik.

Ezek olyan előnyök, melyek az írókban ezen tintát nélkülözhetlenné teszik.

Kapható minden nagyobb író-szerkereskedésben.

Egyszersmind ajánlom gyártmányaimat, u. m. közönséges író-tinták, fénymáz, kékitő stb. (138)

Segítség keresve, nem egy beteg né-

zegeti a hírlapokat kérdeve önmagától: a sok gyógyszer közül melyikbe bízhatik az ember? Ez vagy ama hirdetés nagysága által tűnik fel; a beteg választ s a legtöbb esetben épen — a legrosszabbat! A ki az ilyen csalódást s a hiába való pénzkidrást elkerülni akarja, annak tanácsoljuk, hogy Goris-ehék Károly cs. kir. egyetemi könyvtárostól Bécsben (István-tér 6.) hozassa meg magának a „Betegbarát” című könyvecskét, mert abban a legjobbaknak bizonyult gyógyszerek tárgyilagosan és kimerítően vannak ismertetve; úgy, hogy minden beteg teljes nyugodalommal bírálhat és a legjobbat választhatja magának. A fentebbi, már 450 kiadást ért könyvecske ingyen és bérmentve küldetik meg a megrendelőnek, tehát nem okoz több költséget, mint 2 krajczárt a levelezési lapért, mely magyar is lehet. [94.]

Haszonbérbe adási hirdetés

Bihar megyében — Bagamér községben a vámospércsi vasuti állomáshoz egy órányira fekvő — nagyváradi lat: sz: káptalan tulajdonát képező mintegy 2500 kis holdat tevő Zigeti birtok — dobány temelési engedéllyel jövő új évtől több évre haszon bérbe adatik — a bérleti feltételek alulírt uradalmi felügyelőnél — megtudhatók Nagy-Váradon.

Eleméry Aurél.

(335.)

MINDENEMŰ

titkos betegségek

és

bőrbajok

gyógyítanak RICORD párisi egyetemi tanár egyedüli biztos gyógymódja szerint.

FOGAK

és azoknak töveit fájdalom nélkül kihuzatnak.

Weisz Gyula

specialista gyógyász,

a budapesti császári és királyi katonai főkórház volt osztály orvosa, kiérdemelt államas-
uti és bányamű orvos által.

Lakik: széchényi-utca, gróf Dögen-
föld házában. — Bejárat a kis kapun.

Csőd alatti kiárulás.

Salzmann Lajos csődtömegéhez tartozó férfi divatcikkek kiárulása a városház alatti boltban megkezdett, ezt a n. é. közönséggel azon megjegyzéssel tudatom, hogy az eladás alá kitett cikkek tetemesen leszállított áron megszerezhetők.

Debreczen, 1881. márt. 5.

Nagy Ferencz,
ideigl. tömeggondnok.

Gyógyítása

a légző, és tápláló szerveknek és a tökéletets elgyengülésnek, a Hoff-féle maláta-gyógytápláló szere által.

A legtöbb európai cs. kir. udvari szállítóhoz Hoff János urhoz, cs. k. tanácsos, az arany érd-mkereszt és korona tulajdonos, lovagja, magas porosz és német kitüntetések stb.

Bécs. I. Gráben. Bräunerstrasse Nr. 8.

Nagyon szenvedtem dugulásban és étvágytalanságban, (melyhez még főfájás is csatlakozott) ugyanarra, hogy már életunt voltam. A fájdalom erősödtek, a gyomor már annyira elgyengült, hogy nem emésztett semmit, köhögttem éjjel-nappal. Mikor már legveszélyesebben voltam, akkor tanácsolták, hogy próbáljam a Hoff-féle maláta-készítményt és a köhögés miatt a mell-cukorkákat. — Képzhetni mily örömmel volt, midőn már a 18-ik üveg használata után ismét étvágyam volt. Együttal gyomrom is erősödött. Mindezt az ön kitűnő maláta-egészségi-sőre, — melyet tovább is folytatok — idézte elő. A mell-cukorkák szintén jól hatottak a köhögésre nézve. Fogadja a legőzintébb köszönetemet a kitűnő készítményeért, mely által egészségemet ismét visszanyertem.

Kérek 60 üveg maláta-sört és 20 csomag maláta-cukorkát.

Berlin, 1880.

Kochné, Schumannstrasse 22.

Hivatalos gyógylevél.

Cs. kir. kizárólagos központi egyesület stb. Flensburg: A Hoff János-féle maláta-egészségi-sör, mint kitűnő szer bizonyult be.

Wittye, őrnagy a porosz kir. Lazareth delagatu.

Óvás! Csak valódi Hoff János-féle maláta-készítményt követeljen mindenki, a miyen a fentalalt saját arcképe és védjegye látható, a nem valódi ártalmas.

(A valódi Hoff János-féle mell-cukorkák kék papírban vannak.)

Kapható Debreczenben; Riekl József Zelmós és Csanak József urak kereskedésében. Nyiregyházán: Korányi gyógytárában

Alsótest sérvszervenvedőknek.

G. Sturtzenegger, Herisanban (Schweiz) sérvkenőcsét a legjobban ajánlja. Ezen kenőcs nem tartalmaz semmiféle káros anyagot s gyógyít még egész régi sérv-rüléseket, ugyszinte anyabetegségeket is. Edényekben kapható, használhatóságának leírása mellett 3 fl. 20 kr. úgy G. Sturtzeneggernél, valamint az utób megjelölt raktárak által. Számos bizonyítványok, tartalmukban a következőkhez hasonlóak, bárki által nálunk beláthatók.

2) Ezenel hátr vagyok az ön kitűnő sérvkenőcséből egy edénykét kéri, midőn már is megcsodáltam annak hatását és azt a legmelegebben, mint egyedüli, sőt minden csekély fáradság nélküli nyervek segélyt, a szervéd emberiségnek lelkiismeretesen ajánlhatom. Ezen gyógyászati elismerésemet az ön tetszése szerint a nyilvánosság elé hozhatja. Pawlowitz (Morwarszában). Med. Dr. Prizwanek.

Kapható Budapesten Pataky Károly gyógyszerárában, Nagyhatvan-utca 23.

Apró hirdetések.

Felkéretnek mindazon ház és föld-tulajdonosok, kiknek házak vagy földjök eladó vagy bérbeadó volna, hogy azokat intézetünkben előjegyeztetni sziveskedjenek.

Egy jömenetű kisebb fűszer üzlet felszerelve, egy másik pedig felszerelés nélkül is eladó.

Kerestetik egy külön lakosztály 3 szoba, konyha, pincze, esetleg istállóval együtt.

6 catást. hold majorsági föld a péterfalvi temető mellett, 4 tengeri göré, 1 nagy szin s egy nagy kőépülettel együtt 3-6 évre kiadó.

Egy jókarban levő luczernás kiadó.

Pircsi laponon 40 hold föld eladó.

Egy több nyelveket beszélő hivatal-szolga alkalmazást keres.

Egy csinos külsejű művelt nő mint gazdaasszony alkalmazást keres.

Egy jó bizonyítványokkal ellátott fűszerkereskedő segéd alkalmazást keres.

Egy jó raváló fiatal ember (jogász) 1-2 fiu mellé mint nevelő alkalmazást keres.

Butorozott szobák külön bejáratral haszonbérbe kerestetnek.

Több szép és alkalmos uri lakás jövő pünkösdtől kezdve kiadó.

Egy jó karban levő íróasztal eladó

Ilyenmü apró hirdetések 25-50 krért nagyobbak pedig aránylag a legolcsóbb díjak mellett felvértetnek TURAY FARKAS tudakozó és közvetítő intézetében, miklós-utca sarkán a megyeházzal szemben. Ugyanott mindkét nembeli jó bizonyítványokkal ellátott cselédek megrendelhetők.

Hirdetés.

Van szerencsém értesíteni a nagyérdemű közönséget, hogy **hentes üzletemben a legfinomabb friss SZALÁMI kapható, úgy kicsinyben, mint nagyban.**

Egy métermázsza 120 forint.

Kérve a t. verők megrendelését,

maradtam tisztelettel

Mészáros Gábor.

Miklós-utczán 3418. sz. a.

Üzlet megnyitás.

Van szerencsém a nagyérdemű férfi közönséget értesíteni, hogy

borotváló és fodrász

ÜZLETEMET,

nagy-várad-utczán özv. Bernáth Gáspárné házában megnyitottam.

Kérve a t. közönség pártfogását, maradtam

teljes tisztelettel

Korényi József,

fodrász.

(144.)

A Pain-Expeller
S horgonyval S
nagyon jó háziszer.

Kapható Debreczenben: Dr. Rothschnek V. gyógyszerész urnál s csaknem minden nagyobb városi gyógyszerárában.

Hely

Egy évr

Fél évr

Előzet

főpiazs,

keszt

E

TELEG

KÁROL

szeker

Egy n
getlenségi p
kül. A kor
kája, egész
ellenzék üld
Ha kif
kezdik. H
nem tudnak
lene, előves
ségi törekv
történelmé.
replő hőseit
kritika alá,
igazsággal,
tanult hezas
kereikből m
got a nemz
helyébe ült
desperatiót,
gyarország
valósítható!
dülő üdvözi
egyedüli áll
maga is hét
és írásban é
hatatlanságá
dásával arra
mutatta meg
alapnak elite

Az elve
törődik. Pro
badelvtü párt
juk a kiado
e jelszót: K
getlenség es
megsemmisit
ne gondoljon
ország függ
A Rákóc
következett
e hajszja, Ak
levő várak
meg Bécsből
sának többé
E várakon k
zetnek egy
badelvtü párt
még a 48-ik
nyekből is e
getlenségéne
detik, ezt az
rombolni és
védőt megs
függetlenségi
Minden
nében azonb
ségi párt és
zatik, erős
függetlenségi
ellenkező áll
mények!

A nemz
azok, kik az
48-iki esemén
hatta meg, h
getlensége és
ábránd. A füg
vése nem kiv
való küzdelet
Magyarors
kodót és nem
nyekben van
valósításáról
cikkekben sem
A Magyarorsz